

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben: Előfizetési ár vidékre:
 Egész évre . . . 12.- kor. Egész vre . . . 18.- kor.
 Félévre 6.- kor. Félévre 9.- kor.
 Egyes szám ára 4 fillér. Egyes szám ára 6 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.
 Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Darabos-utca 7. szám alatt.
 :: Telefon 412. szám. ::

Khuen kunyorál.

Debrecen, február 7.

Szánalommal nézünk a Bécsben hetelő miniszterelnök után. Szegény, gyámoltalan kisgyermekhez hasonlatos, akinek valamely fatörök lenyalta a vaját a kenyeréről. Mit akar szegényke, mit pityereg, mit nyavalyog odafent? A benyálazott kenyerére akar újabb, vékonyabb réteg vaját, vagy — ami hihetőbb — margarint? Tessék elhinni, mégis inkább derűs, vidám helyzet ez, nem szánivaló. Mért nem szólott az ifjú előbb, hogy bántják a kenyerét, mért nem jelentkezett, hogy kimehetnékje van? A megható flegma, a közmondásos mosolygás és minden hasonlatos államférfiai tulajdonság csuful csődöt mondott. Szegény hiszékeny operethős, áldottlelkű Pató Pál el a balfenéken! Háromnegyed esztendeje mondogatta nap-nap után, hogy ráértünk még arra. Mondta úgy, mint-ha tudott volna valamit, mintha megsugták volna neki Bécsben, most derült csak ki, amit mi mindig hangoztattunk, hogy Bécs akaratáról kevésbé tájékozott ember nincs a monarchiában, mint a magyar miniszterelnök.

Soha meg nem kérdezte odafent, adnátok-e valamit, ha a magyar békét szállítanám? Adnátok-e katonai engedményeket, beváltanátok-e régen és többször adott szavakat, amely a népjogok kiterjesztésére vonatkozik? Nem kérdezte, hát nem is felelték neki. Most aztán vége a játéknak. Bécs követeli a beigért prompt szállítást, — az ellenzék áll mozdulatlan- imponáló csöndben, a kortina lóg a levegőben, az eb-

pedig, amely a vaját lenyalta, édesen szundikál valami osztrák szurdikban.

Szeretnénk csak egy negyedóra a Khuen-Héderváry fejével gondolkodni. Nem tovább, — Isten mentsen, csak egy negyedóraig. Meg akar-nánk látni, el akar-nánk mondani az ország-nak, hogyan gondolkozott ez az ember három-negyed esztendeig? Mit gondolt, miért állt tét-lenül, mért nézett farkasszem az obstrukció-val, vagy miért bujdosott előre? Mit remél-hetett? Bizonyos, hogy mint új Kollonics jelent-kezett az udvar előtt: Magyarország felséged-lábai előtt van. Minden audiencia így kezdőd-hetett és így végződhetett. Mert ha nem így történt volna, akkor Bécs már régen ajánlotta volna en-nek a hős misszionáriusnak, hogy szedjen össze üvegyöngyöt, rongyot, foltot, síposvégű lovat és vigye a vad magyarok közé. Hódítsa meg őket ezzel, ha már a fegyverei velük szem-ben elégtelenek. Egy lekiismeretes, becsülets Kol-lonicsnak így kellett volna eljárnia, a tisztes-séges magyar politikusként azonban egészen más tennivalója lett volna. A tisztességes magyar po-litikus már háromnegyed év előtt megtette volna azt, amivel immel-ámmal most próbálkozik gróf Khuen. A tisztességes magyar politikus már háromnegyed év előtt megkérdezte volna, hogy előbb beszéljete ki ott a Lajtán túl, mit vagytok hajlandók a béke másik serpenyőjébe dobni? És mikor látta volna a sok csontot, rongyot, nadrággombot, ki kellett volna jelentenie, hogy Magyarország zsibárosokkal nem áll szóba. — Nekünk, komoly, becsületes vivmányok kelte-nek, de azok is csak akkor, ha majd a nép-parlament azokat elegendőknek, elfogadhatóknak

ítélte. Ma látnia kell mindenkinek, de leginkább Bécsnek, hogy ez az egyhetes táborozás, a mi-niszterelnök napszámba való kilincselései ismét mind hiábavalók lesznek. Bécsnek volna az ér-deke is, kötelessége is, őszinte, becsületes köz-vetítőt küldeni, aki nem primadonna-politikusok-ra — Tisza István szeszélyeire épít, hanem a nemzeti akaratra. Ha Khuen-Héderváry még min-dig neml át tisztán, Bécsnek kellene észrevennie, hogy Magyarország nem hajlandó tovább a re-akció, a konzervativság jegyében élni és he-nyélni.

Magyarország megérett és diadalmas erővel rázza le a dolgos kezeiről az osztráyparlament rozsdás vasait. Erő, akarat, viharos szabadságérzés tiltakoznak az ellen a játék ellen, ami itt folyik. Becstelen, frivol jétek a nemzet akaratával az, hogy háromnegyed esztendeig próbálkozott lé-gyen egy olyan kormány azzal, miként lehetne Tisza István vénhedt jármába beletörni az ifjú nemzetet, miként lehetne a mágnások, az urak, a kiváltságosok uralmát akárhogy föntartani. — Pedig Bécs már régen belátta, hogy az ő szá-mára nem lehet támasz az oligarchák uralma, régen tudja, hogy a kiváltságos osztály többé nem szoroz és nem oszt a világ egyetlen par-lamentjében sem. Khuen mégis el tudta hitetni velük, Tisza mégis beléjük tudta beszélni, hogy az ő muszkájuknak ereje van, eredménye lesz. Most háromnegyed esztendő után a családá-sok egész sorozata állhat előttük. A muszáj korbácsai, a kunktátorság mézesmadzagai mind hiábavalók voltak. Bécsnek ma sokkal jobban kell látnia mint valaha látta, hogy itt az oli-garchia végső erőlködéséről van szó. Itt nincse-

MEGÉRTETTÉK EGYMÁST.

Írta: Simon István.

Mátyás király idejéből sok jó anekdóta maradt ránk. Ezek egyrésze írásban is megvan, egyrésze azonban csak szájról-szájra száll tovább.

Vatószerűleg ilyen az is, amelyet eimondandó vagyok. Legalább nem tudok róla semmit, hogy írásba foglalta volna valaki.

A furcsa história röviden és szárazon a következő:

Egy angol pap érkezett egyszer a Mátyás udvarába, aki nagyhirű teológus volt. Ennek az volt a kívánsága, hogy valamelyik magyar pap-pal hitani elmefuttatásba bocsájtózhassék.

Mátyás királynak szegyet ütött ez a fejébe. Nem azért pedig, mintha nem lett volna elég tudós papja, hanem azért, mert azok közül egy sem tudott angolul. Latinul tudott természetesen valamennyi, beszélt az angol is, de azt ugyan egy magyar pap se értette volna meg. Maga Mátyás is csak úgy boldogult vele, hogy angolul

Mátyás is csak úgy boldogult vele, hogy angolul is tudott egy kicsit. (Az angolok latin beszédét ma sem érti meg más nemzet fia, mert ők azt is angolul ejtik ki.)

Hát ezt a kis nehézséget őszintén elébe tárta a nagy király.

Azt mondta erre a tudós, hogy az nem baj. Ha előszóval nem tudnak egymással beszélni, hát beszélnek jelek által. Annál érdekesebb lesz. Csak adjon neki Mátyás papot.

Előhívta hát Mátyás a legkedvesebb pap-ját s megmondta neki, hogy milyen bolond bogara van az angolnak: jelek útján kell veie értekezni.

Ezzel kihuzta a saját fejéből a szegyet, de alaposan beleütötte a magyar papéba. Ellen-kezni nem lehetett; eszerint csak azt mondta még neki a király, hogy másnap reggel 8 óra-kor jelentkezék a várban, ahol is személyesen lesz szerencséje az angol paphoz, aki várni fogja. Megmondta azt is, hogy a királyi pa-lota melyik termében találja meg az angol-t, jelezte azt is, hogy ő maga országos ügyek

miatt nem lehet tanuja a nagyszerű mérkő-zésnek. Hát csak végezzék el maguk.

Haza ment a pap, de nagyon nyugtalanmá tette a dolog. Szinte beteg lett bele, egész nap sóhajtozott.

Ott lakott a pappal egy fedél alatt a sógora is, aki mészáros volt. De nagyon meg-jegyzendő, hogy félszemű is volt.

Észrevette a mészáros, hogy nagyon tőp-reng és bánkodik az ő sógora. (Megkérdezte tőle az okát. Mikor az elmondta, jót nevetett a mészáros s így vigasztalta meg: «Sohse bu-sulj sógor, majd elbánok én vele. Elmegyek én holnap helyetted. Felöltöm a reverendádat. Hisz úgy sem találkoztál még vele, tehát nem ismer. A király sem lesz ott, amint mondd. Eszerint senki sem tudja meg a dolgot.

A pap egy kevés ideig ellenkezett, de az-tán rálett.

Másnap megjelent tehát a félszemű mé-száros a sógora reverendájában a kitűzött he-lyen. Az angol pap már csakugyan várta.

**Aki tisztán szeret járni!
 Aki béli ruháját tisztit-
 tatni óhajtja!**

keresse fel

WACHA

**gőzmosó és
 vegytisztító
 gyárát,**

Telefon 839.

hol úgy férfi, mint női ruhákat legszebben tisztítanak.
 Főület Simonffy-u. 55. Fiók Széchenyi-u. 6. Varga-u. 53.

Telefon 840.

nek rebellisek ebben az országban, itt csak népjogokat akarnak. Itt azok részén van az igazság, a pozitív munka akarása, akiket mint fölforgatókat mutattak be Bécsben. A negatívumok harcosai — a mult haszontalan és nyomorult intézményeiért gáncsottevők abban a táborban lopják a napot, amelyet Khuen-Héderváry és Tisza noszogatnak.

Khuen ma hősi elszántsággal, neveléses felisteni pózban üvegyöngyöket követel Bécsben. Még az üvegyöngyök is késnek. Meg kell utálnia még Bécsnek is ezt a nyomorult kalmárt, aki csontért, rongyért, nadrággombért árulja az országot. Becsületes közvetítőt kell küldeni, aki meg meri mondani, akinek lesz bátorsága hátrazott férfiasággal kijelenteni, hogy a katonai követelésekhez Bécsnek a legrövidebb útja az, ha sarokba löki az erőtlent, de erőlködő kiváltságosokat és a néptől, a fiatal, a teherbíró néptől kéri, amire szüksége van.

Ennek a törhetetlen harcos tábornak az élén Justh Gyula áll, a maga gyönyörű férfiaságában, fanatikus hitében, rendíthetetlen akaratában.

A képviselőház ülése. Nagy érdeklődés kísérte a képviselőház mai ülését, pedig a napirend nagyon sűrű tárgysorozatot ígért: a Ház legközelebbi teendőinek megállapítását. De úgy hallatszott a mult héten, hogy Khuen ma fog beszámolni bécsi útjának eredményéről, ez és a munkapárt toborzó táviratai azután igen sok képviselőt csaták a fővárosba. Tegnap kiderült, hogy Khuen nem fog beszélni, de a sok vidéki honatya már itt volt, és más dolguk nem lévén, ma délelőtt eljöttek a képviselőházba.

Návay Lajos nyitotta meg az ülést féltizenegy órákor és jelentette, hogy Incédy Samu képviselő jogerősen gondnokság alá helyeztetvén, mandátuma, az állandó összeférhetlenségi bizottság elé utasítandó. Gróf Széchenyi Emil összeférhetlenségi ügyében az összeférhetlenségi állandó bizottság február 22-én délután négy órára tűzte ki a tárgyalást.

Felolvasta ezután az elnök Szemcsányi Gy. képviselő levelét, melyben ez kéri, hogy a curiai bíraskodás megváltoztatásáról szóló indítványának szombatra kitűzött megindokolását a Ház halassza el bizonytalan időre. A többség ehhez hozzájárult. A kérvények bemutatása után Návay Lajos elnök indítványt tett, hogy a kép-

Néma főhajással üdvözölték egymást, azután leültek egymással szembe.

Az angol pap aztán azzal kezdte meg a jelbeszédet, hogy felnyújtotta a hüvelykujját.

Erre a mézáros minden gondolkodás nélkül felnyújtotta két ujját.

Az angol pap széles mosolygójai hajította meg magát, jelezvén, hogy megértette.

Aztán az angol pap felnyújtotta három ujját.

A mézáros nyomban feltartotta az öklét.

Az angol pap még mélyebben hajolt meg, mint előbb, jelezvén, hogy a felelet nagyon helyes.

Ezek után az angol pap kivett a zsebéből egy szép nagy narancsot s azt tartotta fel.

A mézáros szintén belenyúlt a zsebébe s kivéven belőle egy darab kenyeret, feltartotta azt.

De már erre majdnem a földig hajította magát az angol s aztán elrohant.

Rohant egyenesen a királyhoz és meg is találta, mert éppen akkor jött ki a rendek üléséből.

— Nos, mi van a magyar pappal? — kérdi a király.

— Felség, az egy csodaember. Olyan nincs több a világon, még sehol sem akadtam párjára ilyen tudós nem is létezhetik több.

— Mindjárt gondoltam. De azért nagyon kíváncsi vagyok a részletekre. Legyen szives elbeszélni mindent — mondta a király.

— Képzeld felség, — kezdi az angol, — tegelőször is feltartottam a hüvelykujjamat an-

viselőház legközelebbi ülését hétfőn, február 12-én tartsa ugyanazzal a napirenddel, mint ma. A Ház ehhez hozzájárult és ezzel ak öt perces formá is ülés véget ért.

Khuen Bécsben.

Mit főznek odafönt?

— Fővárosi tudósítónktól. —

Bécsből jelentik: A tegnapi rövid szünet után ma délelőtt folytatta gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök tárgyalásait az osztrák kormány-nyal Gróf Stürgkh osztrák miniszterelnök már tegnap bejelentette magyar kollégájának, hogy ma délelőtt tíz órákor meglátogatja a Magyar Házban, hogy a hétfőn febeszakított tárgyalásokat folytassák.

A mai tárgyalások főképpen három kérdésre vonatkoznak. Az egyik a véderőjavaslat harmadik paragrafusára, mely tudvalevőleg a véderő rendeltetését definiálja és amelyben az ellenzék trialistikus tendenciákat lát. Erre vonatkozólag Auffenberg hadügyminiszternek van egy új szövegezés, melyet azonban eddig a két kormány nem tett magáévá.

A másik vitás pont az új véderőjavaslat 43. §-a, mely a póttartalék behívására vonatkozik és amely az 1888. évi XVIII. t.-c olyan irányu megváltoztatását tartalmazza, hogy abban a magyar ellenzék a törvényhozás ujoncmegajánlói jogának kijátszását látja. Ez egyike a leg súlyosabb kérdéseknek és a Neue Freie Presse ma reggeli száma egyenesen azt jelenti, hogy ebben a pontban teljesen ki van zárva az osztrák kormánygal való megegyezés. Értesülésünk szerint Auffenberg hadügyminiszternek erre nézve is van egy közvetítő javaslata. Itt a döntés, ha a kormányok között nem sikerül a megállapodás, a királytól függ, mert hiszen ez a kérdés már a magyar király felségjogába vág.

Hasonlóképpen nehéz kérdés, sőt az eddigi jelek szerint a tegnehezebb kérdés az új perrendtartás 80. §-a, amely tudvalevőleg a német szolgálati nyelvet igatja törvénybe. Az osztrák kormány ehhez teljes erejével ragaszkodik és itt van a legkevesebb kitartás arra, hogy kompromisszum útján sikerüljön a kérdés megoldása.

Ebben a bonyolult helyzetben igen nagy jelentősége van annak a látogatásnak, amelyet tegnap a trónörökös kabinetirodájának vezetője, dr. Bardolf ezredes tett gróf Khuen-Héderváry károly miniszterelnöknél. Ez a látogatás körü-

be: öt háromnegyedórát tartott és kétség-telenül a vitás katonai kérdésekre vonatkozott. A trónörökös egyáltalán nagyon érdeklődik a mostani tárgyalások iránt és minden új javaslatról vagy megegyezésről jelentést kap a trónörökös kabinetirodájára is. A tárgyalások végleges befejezése előtt pedig Khuen-Héderváry nem csak a királynál, hanem a trónörökösnel is meg fog jelenni audiencián.

Meg kell említenünk még a tárgyalásoknak egy új momentumát. Ez arra vonatkozik, hogy történetesen olyan kérdésben, melynek törvénybe való szövegezésére nézve a két kormány nem tud megegyezni, úgy hozzák létre a megállapodást, hogy az illető kérdés nem a törvényben rendezik, hanem rendeleti úton és a magyar kormány megadja azt a jogot, hogy képviselőházi deklaráció, vagy határozat útján érvényesítse a magyar álláspontot.

Szobrot Bánffy Dezsőnek!

KÉRELEM

a báró Bánffy Dezső szobra megalkotására.

Hazánk közönsége áldozatkészségéhez fordulunk, midőn kérjük tegye lehetővé, hogy báró Bánffy Dezső emléke megörökíttessék.

A nemzeti alapon álló magyar államférfi előtt évszázadokon át el volt zárva az út, hogy állami életünknek tényleg irányt szabjon; ez okozza, hogy mai napig kevés olyan politikusunk támadt, aki bírja az államvezetés és igazgatás művészetét.

Báró Bánffy Dezső pályájának összes mozzanata fényesen bizonyítja, hogy ezekkel a tehetségekkel nemcsak teljes merőjükben rendelkezett, de mindeniket egyesíteni tudta a fajszeretlet melegevel és annak belső értékével.

Eszményiesen önzetlen nemzeti cél, kitarító munkaszeretet, lankadatlan férfias erély vezette minden törekvését, és az ő szellemének minden idegszáját.

Az erős, következetes jellem erejével ragaszkodott elveikhez; azoktól soha el nem tántorodott, — azokkal szemben soha meg nem ingott.

Báró Bánffy Dezső szelleme átértette a magyar faj európai helyzetének azt a mozzanatát is, hogy nemzetünk létét az a szerep biztosítja, melyet mi magunknak kivivunk a nyugati civilizáció útján és ha azzal együtt haladni akarunk, nem tudunk vissza azon áldozatoktól, me-

nak jelöl, hogy egy a mindenható atya Isten.

Erre a magyar kollega feltartotta a két ujját mintegy jelezvén, hogy egy az atya, de ott van a fiu is.

Természetesen rögtön feltartottam a három ujjamat, miniegy folytatván, hogy: igen és a Szentlélek.

Erre kérem a magyar papa összefogja a három ujját annak jelzésül, hogy a három együtt van.

El voltam ragadtatva.

A Szentháromságot még ilyen szépen nem jelképezte senki.

Aztán elővettem egy narancsot s felmutattam. Mintegy azt kérdeztem ezzel, hogy van-e az Istennek ennél szebb tápláló gyümölcse?

És akkor, csak képzelje felséged, előránt a magyar papa egy kenyeret s felmutatja. Azt jelezte vele, hogy az még szebb.

Le voltam főzve. Rohantam ide felségedhez elmondani a nagy dolgot. Kérem szépen, erről a tudásról azonnal kegyeskedjék jelentést tenni Felséged a római papa ő szentségének. Én a magam részéről rögtön veszem elő a kutyabőröt és a kalamust.

De haza rohant ém a félszemű mézáros és s most már ő járkaít alá s fel nagy léptekkel és dult ábrázattal a szobájában, mindaddig, míg be nem nyitott hozzám a sógora, az igazi pap.

Kíváncsian, de mintegy félve kérdezte tőle, hogy mire ment az angol pappal?

— Hagyd el sógor, — mondja a mézáros, — nagyon megbántam, hogy helyettesítettedek.

Roppant impertinensül viselte magát velem szemben ez a jött-ment anglius.

Csak képzeld, mindjárt elkezdett csufolódni. Tegelőször is egyet kacsintott, aztán felém dőfte a hüvelykujját. Azt mutatta evvel, hogy nekem egy szemem van.

De nem adnám a te két szemedért, gondoltam magamban és felnyújtottam két ujjamat, hogy értse meg jól.

Azt mondja erre az angol, de csak az ujjával, hogy: kettőnknek van három. No mert hogy feltartotta a három ujját. Így folytatta a csufolódást.

De már erre dühbe jöttem, oszt megfenyegettem az öklömmel.

Erre ő is megharagudott, oszt valami sár-tökkel föbe akart vágni.

Én is kerestem a mézárszék kulcsát, de akkor jutott eszembe, hogy a te kabátod van rajtam, így oszt csak egy darab száraz kenyér akadt a kezembe. Azt vettem elő. Ugy okoskodtam, hogy hát hiszen csak vágd ide, ha én is hozzád nem vágom.

Ekkor mérgében kiszaladt, ott hagyott, vissza se jött többé.

Ilyen remekül megértette egymást a két em-

ber — Megtudta később a király is, hogy mit értett a mézáros az angol pap mutogatásából s olyan jót mulatott rajta, hogy széles jókedvében egy arany taglót ajándékozott neki, (amiért úgy megalapozta a magyar tudomány jó hírnevét), ezzel a felirással: «Addig vágd az ökröt, míg ezre nem veszi, hogy mit akarsz!»

lyeket az általános emberi törekvések menete megkövetel.

A halál immár feltárta báró Bánffy Dezső politikai pályáját, azt, ami abban értékes, ami abban maradandó. Mert látjuk, hogy életének minden pillanatát a kimeríthetlen munkavégzés és az a magyar nemzeti érzés ereje fonta egybe, amely soha sem pihent meg, amely soha sem változott. Életének homokóráján lepergő gránitzemek megteremtették azt a talajt, amelyre, hisszük, reméljük, politikai barátaink éppen úgy, mint ellenfeleink áldozatkészsége rá helyezi az ő egyéniségéhez méltó, annak megfelelő elismerést: a maradandó és szilárd ércmleket.

Az adományok Ilosvay Jenő kir. tanácsos, Dész. r. tan. város polgármesteréhez, mint az emlék-bizottság pénztárosához Dére küldendők.

A báró Bánffy Dezső Emlék-Bizottság nevében: gróf Bethlen Balázs, Szolnok-Doboka megye főispánja, mint az Emlék-Bizottság elnöke Maléter Zoltán udv. tan., a Szamosvölgyi vasut vezérigazgatója, biz. elnök; Voith Gergely kir. tan., nagybirtokos, biz. alelnök.

SZINHÁZ.

Ma este C) bérletben:

LACZKFI.

Laczki. Ma este dr. Széll Kálmán a «Laczki» című operája kerül színre, melyben Zilahy S. Vilma, Solti Ernő, Tordai Erzs, Falussy István, Székely Gyula, Máthé Gyula, és Kassay Átszanjak nagyobb énekes szerepet.

Nők kedvence. Holnap pénteken igen érdekes bemutatója lesz a debreceni színháznak. A «Nők kedvence» című piros-színlapos bohózat kerül színre ez alkalommal először. A kitűnő újdonság sok telt házra tarthat igényt, mert szellemes és ötletes jeleneteivel állandóan derűltétségben tartja a közönséget, mely ki nem fogja a kacagásból. A pompás darabot Zilahy igazgató rendezte kiváló gondnal. T. Csige Bözske, Papp Etelka, Császár Kamilla, Guthy Sári, Uthly Gizella, Virányi Sándor, Bérczy Ernő, Kassay Károly, Ligeti és Deésy játszanak nagyobb szerepeket.

Drótos tót. Vasárnap délután mérsékelt hely érákkal 3 órai kezdettel Lehár Ferenc világhírű operettje a «Drótos tót» kerül színre — jegyeket ez előadásra a színházi pénztár előre árusít.

Hegedüs Gyula Debrecenben. Nevezetes és ritka vendége lesz a debreceni színháznak vasárnap és hétfőn este. Zilahy igazgató a Vigszínház kiváló művészt Hegedüs Gyulát hívta meg vendéggjátékra, ki a szíves meghívást elfogadta s ezzel a vasárnap színre kerülő «Ördög» és hétfőn a «Csitri» előadásait kiváló színpadi eseményül avatta. Hegedüs Gyula vasárnap az «Ördög» vigjátékban a címszerepet és hétfőn a «Csitri» vigjátékban Delanoy szerepét játsza el a debreceni színpadon az ő kiváló művészetével. A kitűnő művész vendég ezúttal fog először vendégszerepelni a debreceni színpadon s így előre láthatólag nagy érdeklődés lesz az országos nevű vendégművész fellépte iránt. Mindkét előadást általános bérletszűnetben tartja meg Zilahy igazgató mérsékelt felmelt helyárral. Jegyeket az érdekes előadásokra a mai naptól kezdve előre árusít a színházi pénztár.

**Mindenféle
Nyomtatványokat
olcsón készít
HOROVITZ ZSIGMON
Könyvnyomdája
Darabos-utca 7. sz. a.**

A nagykarolyi rendőrség.

Felmentett szerkesztő.

— Esküdtszéki főtárgyalás. —

A debreceni kir. törvényszék mint esküdt-bizottság érdekes ügyet tárgyalt ma Hoffman József téblabíró elnöklete alatt. Simkó Aladár, a nagykarolyi «Közérdek» című hetilap szerkesztője volt a vádlott, akit rágalalmazásért fogott porbe a debreceni kir. ügyészség.

Simkó Aladár ugyanis lapjában hevesen támadta a nagykarolyi rendőrséget. Botrányos állapotok uralkodnak ugyanis Nagykarolyban. A kávéházakban hazárdjáték és mindenféle aljas üzelem folyik a rendőrség tudtával: ezt állította Simkó.

Gáthy Bálint kir. ügyész képviselte a vádat, aki hivatalból indította meg az eljárást a nagykarolyi rendőrség megtámadtatása miatt Simkó ellen.

Simkó Aladár a tárgyalás folyamán is fenntartotta azt, amit lapjában megírt. Botrányos állapotok történnek, ugymond, a nagykarolyi kávéházakban. Valóságos rablóbarlangba teszi be az ember a lábát, ha egyikükbe is belép. Sipisek, hamiskártyások játszanak össze a kávéház-tulajdonossal, a kasszirnők pedig percentet kapnak a vendégek kifosztása után.

Mindez pedig a rendőrség tudtával történik, amely nem tesz semmit ezeknek a botrányoknak a megakadályozására.

Simkó tanakkal igazolta be állításainak a valóságát. Mintegy 25 tanut vonultatott fel, akik megdöbbenő képet festettek a nagykarolyi kávéházakról és a rendőrségről.

Kihallgatták Demidol Ignác nagykarolyi főkapitányt és több rendőrt is, akik természetesen tagadták Simkó állításainak a valóságát. Tagadásukat azonban a tanuálmások megsemmisítették és így Gáthy Bálint kir. ügyész eljette a vádat Simkó Aladár ellen, mivel beigazoltak látja, hogy Simkó való tényeket írt és így nem rágalmazta meg a nagykarolyi rendőrséget.

A kir. törvényszék erre Simkó Aladár ellen az eljárást megszüntette. Így végződött a mai esküdtszéki főtárgyalás a nagykarolyi rendőrség «megrágalmazójának» az ügyében.

Szintelen riportok.

AKTUALIS STRÓFAK A HÓRÓL.

«Megy a gőzös...»

Megy a z ember, megy az ember
Villamoson,
Az az menne, de nem mehet
Hanem oszon.
Elöl hó van, hátul hó van,
Ülsz a kocsin, állsz a kocsin
S ez így jól van.

Megy a villany, megy a villany
Az az menne,
Ha az utja, ha az utja
Szabad lenne.
Elöl hó van, hátul hó van,
A kocsi körülbelül
Husz zsidó van.

All a kocsi, elakadt
A nagy hóba.
Meg-megindul, meg-megindul
Hébe-hóba.
Elárulom most neked és
Mindenkinek, hogy ezt íten
Ugy hívják, hogy közlekedés.

2.

«Tele van a város...»

Tele van a város magas hóhegyekkel,
Közöttük csuszkálva nehezen megyek el,
Bolyongok a hóba nyakig besüppedve,
Mintha máshoz jáz embernek nem is volna dekve.

Hó van a cipőmben, hó van a hajamba,
Hó van a fülemben, hó van a nyakamba,
Hó van a torkomba, hó van az orromba.
Ez a tél és ez a hó már ben van a gyomromba.

3.

«Uccu bizony megérett a meggy...»

Uccu bizony leesett a hó,
Ha még esik, orditok: ohó!
Uccu bizony leesett a hó,
Csupa hó, ami hó és nem só.
Mennél jobban lapátolják,
Annál több a hegy, hegy, hegy,
Az ember — ha tetszik, ha nem — nyakig
Belemegy.

Szegény Magyarország...

«Eine Monarchie auf Kündigung»

Das föderative Gross-Österreich auf Grund der nationalen Abgrenzung mappája került kezeink közé, mely Aurél L. Popovici «Die vereinigten Staaten von Gross-Österreich» című 427 oldalra terjedő politikai tanulmányának mellékletét alkotja.

A memorandum-pörből is eléggé ismert Popovici a dualizmus legnagyobb ellensége, s fent megnevezett művében lándzsát tör a Svájc mintájára alakítandó Staatenbundért, mely Gross-Österreich név alatt 15 s nemzetiség szerint elkülönített nemzeti államcskából állana.

E szerint Gross-Österreichet képeznék: Deutsch-Österreich, Deutsch-Böhmen, Deutsch-Mähren, Ungarn, Böhmen, Siebenbürgen, Ostgalizien, West-Galizien, Kroatien, Slowakenland, Woivodina, Trento, Triest, Krain, Szeklerland.

A mappa szerint Magyarország határvárosai következők: Somorja, Érsekújvár, Ipolyság, Torna, Ujhely, Nagykaroly, Füzes-Gyarmat, Gyula, Makó, Becse, Dárda, Siklós, Szigetvár, Nagykána, Körmen.

Deutsch-Österreichhez csatolnának: Pozsony-megye egy része, Sopron, Moson, Vasmege; Slowakenland alakulna: Nyitra, Trencsén, Arva, Liptó, Zólyom, Sáros, Abauj, Zemplén stb. megye egyes részeiből, viszont a ruthénektől lakott részeket Ost-Galizienhez csatolnák.

Az oláhok maguknak reklamálják Erdélyt és Magyarország tekintélyes keleti részét, s ezt elnevezik Siebenbürgennek, de a székelyeknek nyugtelkűen biztosítják az általuk lakott részeket.

A szerbek lakta megyékből kihatolnák Woivodina, azonkívül a magyaroknak meghagyott területen lakó német nyelv-szigetek, mint Deutsch Enklavenek külön igazgattatnának. Hogy aztán a többi közt az Alsófejmegyei 36,360 magyarból, az aradmegyei 110,823, Brassóvarmegye 31,191, Hunyadmegye 32,316, Kolozsmegye 95,826, Krassószörényimegye 24,419 magyarával és a többi megyében élő magyarral mi történjen, az emített mű szinte megmondja, de ez aig fogja a magyarságot kielégíteni s miután sem a magyar parlament, de a Reichsrat sem járulna hozzá ilyen átalakuláshoz, nem marad egyéb hátra, mint az államesiny.

— **Közigazgatási bejárás.** A Debrecenből Székelyhidig vezetendő új vasút közigazgatási bejárást ma délelőtt tartották meg. Debrecenbe összegyűlekeztek ez alkalomra az érdekelt községek képviselői s a vasútépítő vállalkozók. A közigazgatási bejárásnál a város részéről Aczél Géza főmérnök és Magoss György főügyész vettek részt s a megállapodásokat jegyzőkönyvbe foglalták.

— **Harcszerű lögyakorlat.** A debreceni m. kir. 3. honvéddalozozred február hó 14. és 15-én reggel 9 órától délután 1 óráig, a cs. és kir. 39. gyalogezred második zászlóalja pedig február hó 16. és 28-án reggel 8 órától déli 12 óráig a Sós-kút-tanya melletti lötéren éles golyóval harcszerű céllovészetet tartanak.

— **Állat az emberben.** Megirtuk tegnap, hogy a rendőrség letartóztatta Kohn Sándor debreczeni ügynököt, aki kis lányokat rontott meg. A jeles alakot átkísítették az ügyészségre, ahol vizsgálati fogságba helyezték. Kohn elien folyton érkeznek a feljelentések.

— **Mikor az új bor forr.** A diákszerelmet eddig senki sem tartotta valami veszedelmes szenvedélynek. Minden diák átesik a szerelem bágyhimlőjén, anélkül, hogy komolyabb baj érne. Most azután egy olyan esetet jelentenek Zomborból, amelyben ugyancsak meglepő komolysággal végződött egy diákszerelm. Mihályovits József, a zombori kereskedelmi iskola tanulója bejelentette az igazgatójának, hogy kinyer az intézetből, mert nőül akar. Mihályovits tényleg kimaradt az iskolából, hogy eltávozzon velesse fiatal diákéletének ideálját.

— **Megfagyott az útszélen.** A legutóbbi három napos téli időjárásnak megvan a maga áldozata. Lapunk tegnapi számában hírt adtunk arról, hogy Hajdumegye községeiben is óriási havazás volt s a hideg ugyancsak éreztette hatását. Ma az ügyészségnek jelentették Szoboszlóról, hogy az országúton megfagyva találtak a hóban egy asszonyt. A vizsgálat a megfagyott asszony kitétel megállapította. Az illető Ónodi Józsefné. Igen züllött, részeges asszony volt, akít csak egy hívtak Szoboszlón: a pálinkás koldus. Most, hogy télen minden bokor nem ad szállást, a mezőkön a szalmakazalban húzta meg magát a szerencsétlen. Bebejárt a városba is Ónodiné. Össze koldult egy pár garast és azt menten elitta. — Tegnapelőtt a részeges öreg asszony elindult Szoboszlóról a Hortobágyra. Az ugynevezett Angyalöldi úton vitte a sörje s ott érte el a veszedelem. A nagy hóviharban eltévedtette az utat s járt össze-vissza a sikságon. A járkálástól kimerült, úgy, hogy elesett. A szálló hópihék egészen eltakarták s valamelyik éjszaka megfagyott. Ma reggel, midőn a hó olvadni kezdett, megtalálták Ónodiné holttestét. Beszálították Szoboszlóra, ahonnan közölkésen vitték a temetőbe. A debreceni ügyészség a jelentés folytán eltemetésére az engedélyt megadta, mert mindenféle ok ki van zárva, hogy büntény forgott volna fel halálosa doigában.

— **Öngyilkos szerelmes leány.** Nádudvaron tegnap marólugot ivott egy fiatal leány. Az öngyilkos Eger Zsófia akinek ös óta nagy bánata van, mert a szeretője a debreceni huszároknál szolgál. Azóta se látta imádottját s mivel nagy szenvedését elviselni nem tudta, halálra szánta magát. A marólugból annyit vett be, hogy pár óra múlva meghalt. Az ügyészséghez is jelentés érkezett az esetről.

— **Hatvan gyermek 5 korona hozomány.** — Ha valóságot írunk, midőn e sorokat átadjuk a nyomdafestéknek, bizonyára nem adtuk volna előbbi sorainknak a fenti címet, miről is lehetne másról szó, mint bohóságáról, — egyszerű féltreállítás, mely komikai bonyodalmat szül. Az «Álvölegény» című egyfelvonásos bohóságban. A darab most van műsoron a Hajnal-Mutatóban és a helyiséget naponta megtöltötte közönség józúleket kacag a helyzet szűlte félreállításokon.

— **Lakások a kamara palotájában.** A kereskedelmi és iparkamara bérpalotájában még a következő lakások kaphatók, u. m.:

garconlakás 2 utcai szobával, továbbá
3 utcai, egy udvari szoba és hall.
3 utcai, két udvari szoba és hall.
6 utcai, egy udvari szoba és hall.

Minden lakás a legmodernebbül berendezve, előszobával, konyha, kamara és cselédszobával, fürdőszobával ellátva, külön mosókonyha és szárító, általános melegvízfűtés és külön melegvízellátó berendezés fürdőhöz, mosdóhoz, — konyhai öblögetőhöz, villamvilágítás, takarékos és gáztűzhely, személy és teherliftek stb. A lakások augusztus 1-re foglalhatóak el. Felvilágosítás szereshető és a lakás-tervek megtekinthetők a kamara titkári hivatalában. (Piac-utca 69. I. e.)

— **Szerelmi állampénzen.** A belügyminiszteriumból egy pikáns kis botrány pattant ki; a miniszterium egyik titkárát felfüggesztették állásától. A felfüggesztésnek érdekes előzményei vannak. A titkár már régóta szemet vetett a miniszterium egyik tisztviselőjére és hogy az asszonyt meghódíthassa, délutáni külön munkára rendelte be. Délutánoként aztán, amikor a miniszteriumban szünetelt a hivatalos munka, az asszony és a titkár magukra maradtak. A titkár és a hivatalnoknő viszonya lassan regénygyé fejlődött és délutánoként zavartalanul voltak együtt a szerelmesek. Az ügyet azonban súlyossá tette, hogy az államnak nemcsak anynyor köze volt ehhez a regényhez, hogy a pártörökre a helyiséget adta, hanem — hogy a komikum teljes legyen — a szerelmi ügyet finanszírozta is. Ez úgy értendő, hogy a gépiörönek a délutáni külön munkáért külön honorárium is járt. A titkár pedig gavallér volt. Havonként az ugynevezett gépirői különmunkáért száználvan koronát utaltatott ki. A múlt héten történt, hogy az asszony élén a miniszteri tanácsos, akinek véletlenül dolga akadt a miniszteriumban, benyitott a titkár szobájába. A miniszteri tanácsos azonnal jelentést tett és megindította a hivatalos eljárást. A titkár ellen a legyelmít megindították, amit hamarosan lefolytattak és pénteken már felfüggesztették állásától. A szerelmes kis idill ilyen szomorú akkorddal nyert befejezést.

— **Dühöngő örült.** Nagy riadalmat keltett ma délelőtt a Hatvan-utca, hogy egy cselédleány megörült. A 37. számú házban szolgált Dobák Rozália, akin ma kitört az elmebaj s tömni-zuzni kezdett a lakásban. A lakók a mentőkért telefonáltak s a szerencsétlen elmebajos leányt nagy nehezen megfékezve, beszállították a kórházba.

— **A hodeidai pusztulás.** A francia vasútépítő társaság Hodeidában tegnap hivatalos átirattal kétszáz ezer lirát követelt kárpótlású az olasz kormánytól az elpusztított épületekért és az ágyuzás által a vasuti anyagokban tett károkat. Hodeida bombázása következtében a port fel van bősztülve s elhatározta, hogy ha Oroszország csakugyan előáll békeközvetítésével, mereven vissza fogja utasítani. Törökország most már nem tágit attól a követelésétől, hogy Tripolisban és Kyrenaikában fenn kell tartani a szultán fennhatóságát.

Pénztárnokot, gyakorlókat, pénzbesszedő-irodaszolgát keres nyugdíjpénztárral bíró vállalat debreczeni fiókja részére 1912. május elseji belépéséig.

A pénztárnok fizetése évi 2600 korona (óvadék 2000 korona) a gyakorlókat fizetése évi 840 korona. Pénzbesszedőnek csakis nős, gyermektelen kiszolgált altiszt pályázhat. Fizetése évi 1200 korona és szabad lakás. Óvadék 1000 korona. Ajánlatokat tüzetes referenciával a kiadóhivatalba kérünk „Sürgős” jellegre.

TANULÓ FELVÉTELEK HOROVITZ ZS. KÖNYVNYOMDAJÁBAN DARABOS-UTCZA 7. SZ.

— **Beszélgetés a levágott fejjel.** Franciaországban egy orvos érdekes kísérletet végzett abból a célból, hogy megállapítsa, képes-e gondolkodni a levágott fej, lát-e, hall-e? Hiszen a guillotinenal kivégzett ember életét csak egy pillanat választja el a haláltól és a franci orvos is arra alapította kísérletét, hogy a levágott fej jagyveleje a pillanat alatt történt kivégzés után még tovább működik egy ideig. A legutóbbi párisi kivégzés alkalmával megengedték ennek az orvosnak, hogy megvizsgálja a kivégzett ember fejét, közvetlen a kivégzés után. Az orvos, mikor a fej a guillotine kése mellől legördült, nyomban megkezdte kísérletét. Maga elé tette a fejet és zólni kezdett hozzá. A fej szempillája és ajka mozgott és az orvos azt következtette ebből, hogy a fej megértette a szavait, később azonban rájött, hogy mindez csak reflexmozgás volt. Nagyon érdekes volt ez a kísérlet, mely tudásunkat gyarapította és ki ne ragadná meg az alkalmat, hogy mentől jobban bepillantson a természet rejtelmeibe. Az a rengeteg könyvtömeg, amit produkálnak, igazán nagy értékkel bír, de hány ember van abban a szerencsés helyzetben, hogy időt szentelhesse neki? A kenyér utáni hajsza tulontul elfoglalja az embert és így a Tolnai Világvilágkóna, melyet Tolnai Világvilágja ajándékol tervez olvasóinak, elsősorú irodalmi vállalkozásnak ígérkezik. Ez a huszonöt kötetből álló mű tizenhátezer oldalra van tervezve, amelyet mintegy harmincezer kép fog díszíteni.

— **Letartóztatott leánykereskedő.** A kecskeméti rendőrség tetten érte Steinvürtz Józsefnét, amikor egy rossz hírű mulató tulajdonosának fiatal lányokat adott el. Az asszony beismerte bűnét s megvallotta, hogy állandóan üzi a leánykereskedést. Steinvürtznét letartóztatták.

— **Öt trónörökös egy asztalnál.** Boris trónörökös nagykorúsítása alkalmával érdekes találkozás volt Szófiában. Az ünnepségen jelen volt öt balkán ország trónörököse: a bolgár, a román, görög és montenegrói trónörökös, akiket a diszében egy közös főasztal mellé ültettek. Az öt trónörökös, csupa balkáni uralkodó, élénken beszélgetett egymással és diplomáciai körökben most erősen találkozták, miket tárgyalt az öt balkáni trónörökös.

— **A dán király beleg.** Kopenhágából jelentik: Amadón Frigyes király ma délután a szokott sétáját végezte, hirtelen rosszul lett fogta el s a palotába való visszatérte után állapot megrosszabbodott. A király hamarosan az ágyba feküdt s lassacskán jobban lett. Ugy látzik, a király erősen meghűlt. Az este kiadott orvosi jelentés szerint a király állapota este tíz órákor a körülményekhez képest kielégítő volt.

— **József főherceg állapota.** József főherceg napról-napra jobban érzi magát, étvágya kitűnő, igen jól alszik. A főherceget minden nap meglátogatja Herczel tanár és Hirtenstein főorvos. Augusztus főhercegasszony ideje legnagyobb részét férje mellett tölti és gyermekei is sűrűn meglátogatják, akikkel vidáman elbeszélget. A főhercegnek, aki most már gazdasági és egyéb kérdésekkel is foglalkozik, kimerítő jelentést tesz Szapáry udvarmester. A kabinetiroda naponként még mindig kimerítő értesítést kap a főherceg állapota felől, ugyszintén Klotild főhercegasszony is Aicsutra.

— **Küldöttség Zichy miniszternél.** Kemény Arpád báró erdélyi református egyházkerületi főgondnok, Szentkereszthy Béla főispán, Hegedűs Lőránt és Kammerer Ernő min. tanácsos. orsz. képviselők a sepsiszentgyörgyiek küldöttségét vezették ma a Házban gróf Zichy János közoktatásügyi miniszter és Balogh Jenő államtitkár elé. Bene István volt képviselő a deputáció nevében arra kérte a minisztert, hogy a székely Mikó-kollégium újraszervezéséhez és fölépítéséhez az állam ötszáz ezer koronával járuljon hozzá. A miniszter kijelentette, hogy az idén nincs módjában ily nagymérvű szubvenzionálás, de a jövő évi budget keretében első sorban lesz tekintettel a sepsiszentgyörgyieknek méltányos kívánságára.

— **Kossuth Ferenc állapot.** Kossuth Ferenc állapotában a javulás egyre tart. Fájdalmi csökkentek ugyan, mindazonáltal az ágyat még nem hagyhatja el. Ha a javulás így tart, a hét vége felé már felkelhet ágyából.

— **Leégett gyár.** Karánsebesről jelentik: A múlt éjjel a karánsebesi első takarékpénztárnak a város közepén álló asztalos-gyára egyszerre hétom helyen kigyuladt. A gyár, valamint a négy anyagkészlet teljesen elégett. A hatalmas lánggal égő tüzet csak a tűzoltóság és a katonaság vállvetett munkájának sikerült lokálizálni. A kár 200.000 korona.

— **Helyreigazítás.** Lapunk tegnapi számában az újdonságok rovatóban közölt versben ez a szó: Isten, hibásan lett szedve István helyett. Tehát nem «Isten», hanem a szentnek is nevezett «I. István» van kérdőre vonva azért amiért az ősi hitet tüzzel-vassal irtatta.

Az izlám jövője.

— **Az új izlám. — A misszionáriusok konferenciája. — 260 millió muzulmán.** —

A keresztény misszionáriusok ez év január hónapjában Lucknovban nagy népgyűlést hívtak egybe, amelyen az izlám rohamos elterjedése volt napirenden. A konferencián hivatalosan is megállapították, hogy a mohamedánizmus egyáltalában nem gyengül, sőt — statisztikailag meg lehet állapítani — folytonosan új tért hódít. A kereszténységet sok helyen kiszorított; újabb az izlám, úgy hogy a tárgyaláson arról is tanácskoztak, miként lehetne a misszionáriusok munkáját eredményesebbé tenni.

Egyik francia folyóiratban Chauvel P. misszionárius érdekes adatokat közöl az izlám reneszance-jéről. 260 millióra becsüli a földkerekségen élő muzulmánok számát. Az izlám különösen Ázsiában és Afrikában terjed. A fanatikus propaganda nem tisztán vallási jellegű, hanem a kultúra terén is hódítani akar. És ebben a vallás- és kulturaharcban nem a régi eszközökkel és a maradiság berozsdásodott fegyverével küzdenek az izlám hittérítői, hanem új jelzavakkal, az ő-világ modern eszméivel lépést tartva. Mohamed tanítását többé nem tartják szentnek és csaliatalannak. Élénken hirdetik, hogy a régi tanok sorsa az, hogy elvénüljenek. A cél tehát a dogmákat a modern kor követelvényeinek megfelelőleg megreformálni.

A korának és Mohamed tanításainak ez az újszerű felfogása gyorsan elterjedt Egyiptom, India, Perzsia és Arábia népei között. Vannak természetesen orthodoxok, akik minden «modernizálást» szentségtörésnek és a vallás egyenes felragadásának tartanak.

Az új mozgalom egyik vezetője Mohammed Badr volt.

Kétségtelen dolog azonban, hogy az új eszmék folytán a vallás teljesen kivetkőzött régi jellegéből.

Az új izlám tanításai nemcsak a jelent, hanem a jövőt is szem előtt tartották. A modern izlám hittérítőinek szívós munkássága igazán bámulatra méltó.

Nem radikálisan dolgoznak, hanem apostolkodással, tanítással.

Abessziniában, Ugandában, Nigeriában a lakosság nagy része az izlámot vallja. Indiában, Sayvad Ahmed khán hatalmas sikereket mutatott fel. 1871-ben Bengáliában 10.500.000 mohamedán és 17 millió hindu volt, 1901. évben: 19 millió 500.000 mohamedán és 18 millió hindu.

— Azóta ism. indjobban hódít az izlám, úgy hogy Afrikában és Ázsiában rövidesen tulsulyra is jut.

Ingatlanok forgalma.

Dr. Kun Béta és társai veszik Döbröni István és neje, Tóth Zsuzsanna 600 öl sestakerti szőlőjét 12.600 koronáért.

Major Péter és neje, Diószegi Juliánna veszik Schwartz Lipót Rákóczi-utca 37. sz. házat 7500 koronáért.

Kaiser Salamon veszi Hahkovszky Józsefné Nagy Juliánna Csillag-utca 90. sz. házat 8700 koronáért.

Latinovits Mihály és neje, Márkus Anna veszik Lovász János 900 négyszögöl sestakerti szőlőjét 25000 koronáért.

Jóna János és neje, Molnár Juliánna veszik Özv. Juhász Istvánné és társai Nyil-utca 34. sz. házat 6000 koronáért.

Özv. Juhász Istvánné veszi Seres István és társai sestakerti szőlőjét 2000 koronáért.

Ifj. Bozai Pál veszi Megyesi Károlyné 324 öl temokkerti szőlőjét 2592 koronáért.

Szentmiklóssy András veszi a debreceni 196 sz. tkjben foglalt 756 négyszögöl majorsági földet Kun Jenőtől 7560 koronáért.

Schwartz Lipót veszi Greczór János és neje 460 négyszögöl csapókerti szőlőjét 4340 koronáért.

Gladtstein Zsigmond és neje veszik Dóczi Emil és neje Nagy Vilma Bercsényi-utca 35. sz. házat 10.000 koronáért.

Teremi Sándor és neje Óvári Zsuzsanna veszik Bakó József és neje 144 négyszögöl majorsági földjét 9076 koronáért.

A vihar.

Orosz eredetiből fordította ROBERT OSZKAR.

Folytatás

— Nem kell sokat komédiázni ezzel a bandával! — kiáltotta az íróasztal mellett elvénhedt, vörösös ur, kalimpáló kézzel, — így mutatjuk meg legszebben, mennyire tartjuk az egész társaságot.

Oly megvetően és tombolva beszélt, szemüvegét oly heves felháborodással igazgatta orrán, hogy sokan tényleg lehetnének és igen vonzónak mindent arra, hogy annak a «dölyfős és korlátolt társaságnak» megvetésüket kimutassák.

— Bocsánat, de a kormányzó telefonon szóba sem áll velünk — ugrott fel hirtelen egy epés, kövér ur villámló szemekkel.

Ez teljesen világosnak látszott és mintegy szemléltetően bizonyította a jelenlevőknek, — hogy a hatóság szilárd tudatában van a «töb-biek» fölött való erejének és hatalmának. Itt-ott megint nevettek, mintha tehetetlenségük beismerésén örülnének.

— Hogyan? Mint képzeled azt, hogy szóba sem fog velünk állni? — kiabált az önféjű veres ur és megint a kezeivel hadonászott. — A grófnak számolnia kell a közvéleménnyel, bármily formában nyerjen is az kifejezést. Csak egyről van szó uraim: Vagy mi vagyunk a közvélemény, vagy barmok csordája vagyunk, melyet kancsukával kell rendben tartani... Az álláspontot tehát nem tehetem a magamévá!

Míg azelőtt az indítványnak az a látszata volt, hogy a szónok csak azért tette meg — hogy ezzel merészségének és eltökéltségének kifejezést adhasson, addig most nyilvánvalónak tűnt, hogy a jó ur őszinte haragban dul a sikertelenség és mostoha ealbánás miatt, melyben ügyét részletetik. Mégis tovább beszélt az előző, hevült modorban és már alig lehetett kideríteni, valójában mi is megy végbe bensőjében.

— Ha elfogadják az indítványt, ha nem, az egyszerű bizonyos: A gróf nem fogja önöket meghallgatni, — vetette közbe az epés ur.

— Akkor egyszerűen kényszeríteni fogjuk rá, — rikácsolta elkeseredett dühvel a vörös ember, kezeit feje fölött összezapva.

— Mi módon? — kérdezte a másik mérgesen és mulatnia kellett erre a gondolatra. — Talán majd barrikádokat építsünk, ön meg én

meg Ivan Ivanits? — és ezzel a szürke aggastyánra mutatott, aki gyermeki figyelemmel jár-tatta ide-oda tekintetét.

Mind ösztönszerűleg az aggastyánra pillantottak és tisztán látták, amit vékony, kis arca tényleg kifejezett.

— Nincs is sejtelmem az eszméitekről, de úgy találom, hogy mindez nagyon érdekes... Igazán a legnagyobb érdeklődéssel hallgatlak titeket, — mondta ez a halványan rózsás, gyerekes, öreges arcocska.

Kellemetlenül érezték magukat, mert határozottan tudatukba ment, milyen balga a gondolat, hogy ez az aggastyán és mind, akik itt jelen vannak, barrikádokon harcoljanak. Senki sem gondolt már azzal, hogy röviddel előbb, tapsal fogadták az egyik szónokot, aki ezt indítványozta.

Ez, nem törődve azzal, hogy ismét érinti e kényes pontot, hirtelen felugrott és fenyegető ököivel kiáltotta:

— A dolog nem olyan nevetséges, amilyennek ön látja. Ha valóban olyan gyámoltalantok és tehetetlenek vagyunk, hogy nem tudunk együttállni a testvéreinkkel, úgy a legjobb, ha mindjárt szét is oszolunk.

Ez mélyreható beszéd volt és ezért mind megijedtek. Most ismét ür feküdt a gondolatok és a szavak közt, melyet hiába erőlködtek volna megfogni. A vitát tehát újra előről kezdték.

— Minek is jöttem ide? — kérdezte magától fölöttéleg elégedetlenül Lawrenko. — hát emberek ezek? Hát van itt értelem és van-e érzés? Igaz és bensőséges?...

Tanácsalannul nézett körül a teremben, a melyben még sűrűbb párákat lebegett és a távolabb ültek kék levegőrétegben usztak. És közközt még mindig éthatlan fekete rengeteg látszott az ünnepi kabátokból és az emberi arcok, mint elmosódó világos foltok. Nyomasztó érzés és dühe elviselhetetlenné vált. Nagyon szeretett volna, torkaszakadtából kiáltani, a terem egyik végétől a másikig futkosni, és magát ötleletesen kitombolni. Egész teste fájt.

A szónok asztalához lépett és érezte, ha most nem tenne és beszélne, úgy mint azt legszentebb felháborodása követeli, ép úgy meg kellene vetnie önmagát, ahogy most a többiekét megveti.

De nem volt képes beszélni; szája ből, mely félig megnyílt, hogy súlyos ítéletet zudítson elő, egyetlen hang sem hatolt ki, mintha nyelve nyájához tapadt volna.

Verejtékezve és kétségbeesve nézett körül.

— Hallja csak barátom — szólalt meg végre kirontó dühvel, miközben kabátom fogva fordított magához egy ismert mérműköt; derekas teretű ember volt szép szakállal, mint az éinöké, aki úgy hatott, mintha minden csak azért történnék, hogy ő és mások, ép olyan emberek, mint ő, mindent rendbe hozzanak és szépen elrendezzenek.

— Ah, ön az doktor?... Mit parancsol? Megbocsát, sietnem kell — szólt gyorsan és lábát megmozdította Lawrenko kezét.

— Hiszen ez lehetetlen helyzet! Csak nem szabad gépfegyverrel támadni a vöröskeresztesekre?! Miért nem történik hát valami? Ön a város polgára, szava van a dologhoz. Önnek lennie kell valaminek! — kiáltotta Lawrenko, tobzódva és az érzése miatt gyöttrődve, hogy valami olyat mond és tesz, ami egészen felesleges és legkevésbé sem fejezi ki mindazt, amit szándékában volt elmondani.

— Nos igen... természetesen — bólintott a mérműk ur és szemüvegével bibelődött, — de hiszen ön is csatlakozhatik a küldöttséghez! Így külön még sem lehet elintézni a dolgot... Hiszen ön érti doktor?

— Minek ez, mind e sok szócsatázás, mincké?! — válaszolt Lawrenko ingerülten.

— Az embereknek el kell mondaniok, ami a szüklet nyomja.

Lawrenkot hirtelen oly édes indulat kapta meg, hogy vadul ordította:

— Minek mindez! Minek mindez!

A tapsban és zivajban azonban nyomtalanul vegyült el a hangja.

Folytatjuk.

Főmunkatárs
VOITN GYÖRGY.

Debreczen, Rétmalom-utca 4. sz.

Tokaji gyógyasszu

kitünő gyógyszer

vérszegényeknek és lábadozóknak
Négy félliteres postacsomagot 10 K ért.
frankó szállítással küld:

Nagy Testvérek

szőlőbirtokosok TÁLYA Tokaj hegyalja.

POLGÁR-féle SÉRVRÖTŐR

m. kir. szabadalmazott

Haskölők
Műláb és
mükéz
Irrigator-
fecskendők
Diana-öv
(havi baj el-
tűntető)
Suspensorium
(heretartók)
Egyenesítők
Gummiharis-
nyák
Kötőszerek és
Betegápolási
tárgyak
Valódi francia
övszerek
(legkisebbsé-
gi gyártmány.)

Polgár Sándor orvosi műszer- és
kószergyárosnál.
BUDAPEST, VII. ERZSÉBET-KÖRUT 50.

Kérjen képes ingyen aranyéremet a kívánt tárgy
megnevezésével. Ezen hirdetés beküldése ese-
tén 10 százalék engedmény Debreczen olva-
sóiért.

Ő csász. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A polgári jótékony célokra szánt

XLI-ik Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez az Osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21,146 kész-
pénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben

A főnyeremény 200.000 korona

A nyeremények kifizetéséért a csász. kir. lottójövedék kezkeskedik.

A hazás visszavonhatatlanul 1911. február 15 é fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zol-
lamsstrasse 7. sz. az továbbá a lottógyűjtődékben, donánytözsdekben, adó-, posta-,
távirda- és vasúti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegy
vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

Ha „FORHIN“-nal permetez,

mert a „FORHIN“ a

sokszorta megjavított
BORDÓI KEVERÉK
kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a ned-
ves levélre is! Bármily harmat-
nál permetezhet vele! Semmi
fűedéke nincs! Számítalan el-
ismerő nyilatkozat! Gyártjuk
az eddig dr. Aschbrandt sza-
badalmát képezett **REZKENPORT**
és **BORDÓI PORT** is. Kérjen
ingyen és bérmentve leírást
FORHIN-gyártót BUDAPEST
VI. Váci-út 93.

I-SZOR
kevesebb
a gond,
II-SZOR
kevesebb
a munka,
III-SZOR
kevesebb
a munkabér!

CSEPLŐGARNITURÁK

Teljes garancia
űszta cséplésért.
Legnagyobb
munkateljesítmény.

Egyszerű kezelés.
Feltétlen
megbízhatóság.
Erős, szolid munka.

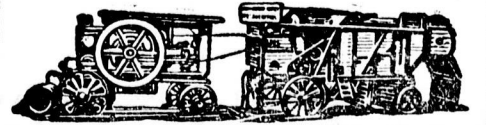
Keves
benzinfogyasztás.
Több ezer
készenlé a ellásmérő levél.

Alapított
1850.

MAGYAR MOTOR ÉS GÉPGYÁR
részvénytársaság elnöki
MAYER gépgyár, vas- és fémműve
r. t. Szombathely Budapest

Ma már általánosan elismert tény,
hogy a „MAYER“ motorok a jók
között a legjobbak.

Saját érdekében kérjen
még ma tőlünk árjegyzéket.

Ráktár: BUDAPEST, VI., Váci-körút 61.

Aki gyomorfájás, bélbeteg, étvágytalan,
lesoványodáshoz halandós, használja a számos
év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann**
gyógyszerész Stockerauban.

Aki szabályozni és épnyben akarja tar-
tani jó emésztését, használja a
Schaumann-i gyomorsót, tapasztalni fogja,
hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolításnál a legbiztosabb **gyo-
morsóval és előmozdítja az**
emésztést. Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák
kegyelmes s tel-
mes ugyanazon ha-
tást teszik, mint a gyomorsó. — Ára tarsolyonkint
pholával a 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1-50.
Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendé-
sénél — utánvétellel

Schaumann gyógyszerész Stockerauban.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Stern József és Testvére
kefegyár r.-t. városi raktára
Telefon 250. Piacz-utca 22.

Ajánlja:
sajtgyártmányu 1 gőzmozgó **kefeárut**
a legolcsóbb gyári áron. Nagyválasztékban
kaphatók: fésűk, hajítók, bőrárak, acélárak.
Parfümök, szappanok és mindenféle toiletté
cikkek

Csak a Vulkan szén-vasaló jó!

A feneke nyílik, miáltal a hamu azonnal könnyen kihull.
Minden más vasalóval szemben utólérhetően egyszerű lég-
vonat, úgy hogy nyolc perc múlva használható és állandóan
egyformán tüzes. Közönséges fűszénnel fűthető, még sincs
széngáz! Nem kell fufatni, nem kell lóbálni, tehát csodásan
tisztá és gyors vasalás! A ruhák kiegészése vagy kezek meg-
égetése kizárva. **Világszabadalom!**

Ára szabadalmazott kézzelvezéssel együtt: csiszolva 6.50 K, nikkelezve
7.50 K, elpusztíthatatlanul zománczva 8.50 K. Kapható minden
vaskereskedésben és háztartási üzletben. Gyáros a világszabadalom-
tulajdonos:

Arak és Fehér

Budapest, VIII. ker. József-körút 33. sz.

Aranyéremmel kitün-
tetve udapest 1911.

Telefon: 86-87.

Telefon: 86-71.

Női kelengyét, bluzokat, csipkét, függönyt — **HRABÉCZY** Első Debreczeni
legszebben fest, tisztít, mos és vasal **Gőzmosó, vegytisztító és Ruhafestő Gyár r.-t**
 Gyár és központi iroda: Széchenyi-utca 42. szám. Telefon: 323. szám.
Fiókok: Csapó-u. 30. Telefon 668. Hatvan-u. 11. Telefon 578. Felvételi telep: Piac-u. 22. (Glück férfidivat tizlet.)

Apró hirdetések.

Tíz szóig 50 fill., mindeu további szó 5 fill.
 Apróhirdetések előre fizetendők.

CZÉGTABLAK, különféle nagyságban, eladó
 Darabos-utca 7 sz. alatt.

KIADÓ LAKASOK. Csapó-utca 10. szám alatt
 udvari lakás, az emeleten egy vagy két szo-
 ba butor nélkül kiadó. Értekezhetni Csapó-
 utca 10, az emeleten.

**MÁJUS 1-RE EGY KISEBB SZABAD UD-
 VÁRT KERESÉK. KURUCZ BÉLA EÖTVÖS-
 UTCZA 51. SZ.**

CSIZMADIAMESTEREK FIGYELMÉBE! Csiz-
 mászárba való erős papiros jutányos árban
 kapható Darabos-utca 7 sz. alatt.

GAZCSÖVEK különféle nagyságban eladó
 Bövebbet a kiadóhivatalban

ELADÓ egy nagy üst, ipari célra különösen
 alkalmas Cim a kiadóban.

Zongorázik ön? 3 korona havi előfizetéssel leg-
 jobb és legújabb zeneműveket kölcsönöz Or-
 szágos hangjegykölcsönző intézet, Andrásy-
 ut 47. Tessék prospektust kérni.

Nemi bajoknál, húgyútfolyás, tripper-kankónál csak
 az ILLÉS-féle Santal-capsulák ez előtt
 LARICIN CAPSULÁK, mint legbiztosabb óvszert mindenki
 használja. 3 korona beküldéssel ingyen postaköltséggel szállítja
ILLÉS ANTAL gyógyszerháza Szabadka.

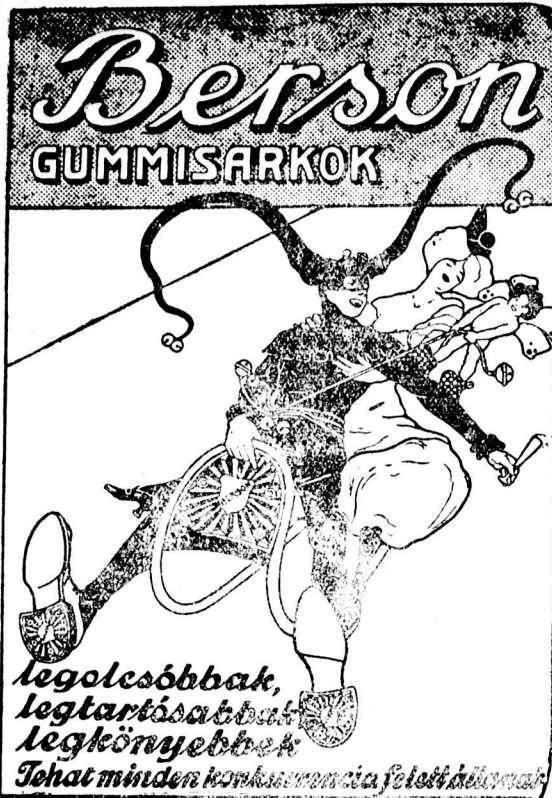
Neubauer János

sodronyműgyáros

a Stenczinger-ház lebontása miatt

irodahelyiségét és raktárát

a gyártelepre helyezte át.

Schaumburg-Lippe Herceg

Beremendi

portlantcement és mészművei

Kereskedelmi igazgatóság:

PÉCS, Indóház-utca 42. szám.

Művek: **BEREMEND.**

Kitünő minőségű és páratlanul szép színű

portlandcement

és fehérmészgyártása,

valamint géppel zúzott kavics és nyers
 mészkő előállítására.

Évi termelés: 500,000 q portlandcement,
 120,000 q fehérmész. 800,000 q kavics.

Portlandcementünk kiváló minősége
 mindenütt a legnagyobb elismerést vívta ki.
 A hivatalos szabványokat messze felülmúló
 minőségért szavatolunk.

Pontos és gyors kiszolgálás!

BUDAPEST SZÁLLODA

SZEGED, Aradi-utca 6.

(Tisza nagyszállóda függeléke.) Be-
 járat a Klauzál-téri villamos vasut
 megállójától.

**Udvari szoba személyenként vilá-
 gitással és kiszolgálással K 1.60**
Utcai szoba személyenként
**villanyvilágítással és ki-
 szolgálással. K 2.40**

Ugy az utcai, mint az udvari szobák
 tiszták és világosak. A környékbeli
 közönség kedvelt szállója.

A Debreczeni

butorkészítő asztalosok áruársarnok
szövetkezete

mint az országos központi hitelszövetkezet tagja.
 Telfon 129. Telefon 129.

Hunyadi-utca 17-19. szám.

Felhívja a tisztelt butorvásárló közönség
 figyelmét dusan felszerelt áruársarnokára, hol
 Debrecen első műasztalosainak és kárpi-
 sainak termékei a legmértékesebb szabott)
 árban áll a nagyérdemű közönség (rendel-
 kezésére, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb
 kivitelig. Megteki és minden vételkényszer
 nélkül. Tervek, költségvetések, rajzok díjta-
 lan. A rendelt avagy raktárból megvevő bu-
 torokért a legmesszebbmenő garanciát vál-
 lalja, hitelképes egyéneknek kedvező fize-
 tési feltételek.

PALACE SEC, CASINÓ és CASINÓ SEC
 a legkiválóbb

magyar pezsgő

amely kitünő tulajdonságánál fogva a Kárpá-
 toktól az Adriáig közkedvelt itala a közönségnek.
 Gyártja:

!! a Palace Pezsgőgyár BUDAFOK

DEBRECZENBEN főlerakat:

TÖRÖK és NEMES

cégnél Csapó-utca 6.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle pemetefü cukorkáknál

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és ha-
 tározottan **RÉTHY-félet** kérjünk, mivel
 sok haszontalan utánzata van.

Az eredetinek minden egyes darabján **RÉTHY-név** van a

1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható.

Nincs többé köhögés, fejfájás, reuma
 csúz, köszvény, isiász,
 kolera és más ragályos fertőzés,

Mert van „BOROLIN“

Borolincukorka, Borolinsó és Borolinszappan. A Dr. Borovszky-féle
 BOROLIN K az ára kimerítő használati utasítással üvegenként 50 fill., a Borolin-
 cukorkának 40 fillér, a Borolin sónak 2 kor., a Borolin háziszappannak darabonként
 30 fill. és a pipereszappannak 80 fillér.

Kapható városunkban a következő cégeknek: **BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS,**
KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MANÓ gyógyszeré-
 szeknél, **KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ** és **BÉLA,**
NAGY ANDRÁS, BALOGH M. J. kereskedő uraknál, **Ermihályfalván: MÁTRAI ÁKOS**
 gyógyszerertárában. Földesen: **WEISZ MIKSA** kereskedésében.

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában, Debreczen, Darabos-utca. 7. sz. Typograph szedőgépen szedve.